

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Magdalenou Ježkovou ve věci

žalobce: **P. O.**
zastoupen Mgr. Janem Lipavským, advokátem
se sídlem Velké náměstí 135/19, 500 03 Hradec Králové

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlím Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 5. 2018, č. j. OAM-144/ZA-ZA11-P15-201

takto:

- I. Žaloba se zamítá
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Včas podanou žalobou namítal žalobce nezákonnost shora identifikovaného rozhodnutí, jímž žalovaný rozhodl tak, že mezinárodní ochrana se žalobci podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1992 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) neuděluje.

I. Obsah žalobních bodů

2. Žalobce uvedl, že ve správním říze uvedl jako jeden z hlavních důvodů pro udělení mezinárodní ochrany obavu z prožitého pronásledování souvisejícího s uplatňováním svých politických práv v zemi původu. Odkázal přitom na ust. § 2 odst. 4 zákona o azylu.
3. Dále žalobce podrobně popsal svůj azylový příběh a konstatoval, že v jeho vlasti s ním bylo zahájeno zcela vykonstruované trestní řízení pro jeho předchozí aktivity. Vyslovil obavu, že v případě návratu do země původu by došlo k jeho zatčení a hrozilo by mu reálné riziko vážné újmy, ať už v podobě vykonstruovaného trestního řízení, či v podobě nuceného aktivního zapojení ve válečném konfliktu, a to na základě donucení, ke kterému došlo z důvodu připisování jeho politického názoru. Rodiče žalobce varovali, aby se na Ukrajinu nevracel, neboť je to pro něho nebezpečné. Pracovníci vojenské správy po něm vyhlásili pátrání a rodiče mu sdělili, že je přibližně 2× týdně navštěvuje policie a rovněž i vojenská policie. K zatčení žalobce v době, kdy pobýval v zemi původu, přitom došlo z toho důvodu, že se opakovaně zúčastnil tzv. Antimajdanu, tedy série provládních demonstrací na podporu Janukovyčovy sesazené vlády. Právě účast na Antimajdanu je i příčinou pronásledování, kterému ve své zemi čelil a důvodem, pro který má i žalobce závažné a odůvodněné obavy z návratu. Uvedl, že v srpnu roku 2015 pro něho přijeli 4 policisté a odvedli jej na stanici, kde mu bylo následně vyhrožováno, a to i za použití fyzického násilí. Již jen tyto skutečnosti naplňují ust. § 2 odst. 4 zákona o azylu, když se jedná o opatření působící psychický nátlak. Policisté následně donutili žalobce podepsat potvrzení, že sám jako dobrovolník nastoupí do jednotek ATO a aktivně se zúčastní vojenských střetů na východní Ukrajině. Žalobce potvrzení podepsal pouze z důvodů, aby mohl opustit policejní stanici a vyhnout se tak dalšímu psychickému nátlaku ze strany policistů, tedy ze strany státního orgánu. Uvedené události mají dle jeho názoru přímou souvislost právě s jeho opakovanou účastí na Antimajdanu. Žalobce následně odmítl vstoupit a bojovat na straně jednotek ATO, a to i z důvodu, a že by stál na straně osob, které se sesadily Janukovičovu vládu, když sám se zúčastnil demonstrací za její udržení. Jednak by byl nucen bojovat a nasadit svůj život za cíl, se kterým se neztotožňoval, ale především se obával, že v takovém případě by byl znovu terčem násilností, mučení a diskriminace ze strany spolubojovníků, pokud by během konfliktu vyšlo najevo, že se před konfliktem účastnil Antimajdanu, tedy de facto stál na druhé straně konfliktu.
4. Dále uvedl, že se rozhodl opustit svou zemi a vyhnout se pronásledování, které skutečně v jeho zemi probíhalo, neboť ihned poté, co se nedostavil k vojenskému odvodu, navštívili jeho rodiče policisté a opakovaně se ptali na jeho osobu. Strana regionů, s níž žalobce spolupracoval, je v současné době společensky považována za separatisty, případně podporovatele separatistů a tudíž za jednu z příčin probíhajícího válečného konfliktu na východě země. Většinové myšlení společnosti je tak silně zaměřené proti členům této strany. Žalobce si je vědom, že nikdy sám nebyl aktivním členem této politické strany, avšak s touto stranou spolupracoval právě účastí na tzv. Antimajdanu. Od té doby je mu nejen státními orgány připisován politický názor, pro který byl následně v zemi původu pronásledován.
5. Žalovaný, jak žalobce dále uvedl, ve svém rozhodnutí opakovaně argumentuje tím, že ust. § 12 odstavec 1 písm. a) i písm. b) zákona o azylu nelze v daném případě využít, neboť žalobce ve své zemi neuplatňoval politická práva ani nezastával určité politické názory. Žalobce připustil, že členem Strany regionů nebyl. Je tedy zjevné, že k účasti na

Antimajdanu vedly žalobce především důvody utilitaristického charakteru. Avšak založit na tomto faktu závěr, že kvůli těmto důvodům je ust. § 12 zákona o azylu nepřiléhavé, je nezákonným zúžením účelu daného ustanovení, které je v rozporu s právním výkladem. Zdůraznil, že k hrozbě vykonstruovaným trestním řízením, k donucení účasti v mezinárodním konfliktu, k výsledkům před policisty a k výhrůžkám ze strany tohoto státního orgánu došlo jen a pouze pro politický názor, který je žalobci připisován. Příčinná souvislost mezi událostmi, které popsal sám žalobcem a připisovanými politickým postojem je zcela zjevná a není možné ji z rozhodnutí vypustit. V navíc žalovaný v žádné části rozhodnutí nezpochybňuje pravdivost výpovědi žalobce, avšak celou jeho výpověď odmítá s tím, že se v jeho případě nejedná o uplatňování politických práv ani pro zastávání určitého politického názoru, to však žalobce považuje za zcela zásadní pochybení.

6. Žalobce měl za to, že jeho činnost lze jednoznačně podřadit pod uplatňování politických práv a svobod dle písm. a) uvedeného ustanovení a rovněž pod písm. b), neboť se jedná o zastávání určitých politických názorů.
7. Žalobce uvedl, že má opodstatněnou obavu z pronásledování kvůli zastávání určitých politických názorů nebo kvůli názorům jemu připisovaným. Pokud žalovaný dospěl, byť k chybnému závěru, že žalobce neprojevoval své politické smýšlení aktivně a účastníkem Antimajdanu nebyl z politických důvodů, není možné, aby vypustil z rozhodování faktor připisování politických názorů. K naplnění termínů „politický názor“ zcela postačí již fakt, je-li takový názor žadateli připisován. S tímto aspektem však není v celém rozhodnutí správním orgánem nikterak pracováno, ačkoliv právě připisování politických názorů vedlo k veškerým událostem, které žalobce popsal a které vyústily k rozhodnutí opustit zemi původu. Žalovaný dle žalobce postupoval v rozporu s ust. § 2 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), neboť přijaté řešení není v souladu s veřejným zájmem a rozhodnutí neodpovídá okolnostem případu. Žalobce upozornil, že právě výroky policistů, které žalobce popsal v průběhu pohovoru, které uvádějí: že žadatel byl proti ukrajinskému lidu, stál na straně policie, byl dlouho v Rusku a je ruským agentem, který zároveň Antimajdan pomáhal organizovat – svědčí minimálně o tom, že žalobci skutečně byl určitý politický názor přisuzován, a to především státním orgánem Ukrajiny.
8. Dále se žalobce ohradil proti způsobu, jakým žalovaný pracuje s judikaturou. Měl za to, že správní orgán zcela ignoruje, že rozhodnutí Vrchního soudu v Praze č. j. 6 A 508/97 obsahuje slovní spojení „povolání k výkonu vojenské služby samo o sobě“. Žalobce měl za to, že toto rozhodnutí je na jeho případ nepřiléhavé, neboť on sám byl terčem opatření působících psychický nátlak, on sám byl donucen skrze výhrůžky a na základě připisovaného politického názoru k podpisu dokumentu, který je jinak podepisování dobrovolně a na základě kterého se musí účastnit mezinárodního konfliktu, byť nemusí jít o přímou účast ve frontové linii a zároveň jeho strach z pronásledování neplyne právě jen z možnosti nástupu k výkonu vojenské služby, nýbrž z výše popisovaných důvodů.
9. V doplnění žaloby pak žalobce uvedl, že od počátku řízení konstatoval, že je státním příslušníkem Ukrajiny a na tomto území spolupracoval se Stranou regionů. V jeho vlasti s ním bylo zahájeno zcela vykonstruované trestní řízení pro jeho předchozí aktivity. Důvodem bylo jeho aktivní zapojení do tzv. Antimajdanu, tedy série provládnicích demonstrací na podporu sesazené vlády. Právě tato účast je i příčinou pronásledování, kterému v zemi jeho původu čelil a důvodem jeho obavy z návratu do vlasti. Jak uvedl,

byl informován svými rodiči, a to opakovaně, aby se na Ukrajinu nevracel, neboť pracovníci vojenské správy po něm vyhlásili pátrání a rodiče žalobce navštěvuje policie a vojenská policie. Ostatně již v roce 2015 za žalobcem přijeli 4 policisté, kteří jej odvedli na stanici, kde mu bylo následně vyhrožováno, a to jednak vykonstruovaným trestním řízením, stejně tak násilím. Byl donucen podepsat dobrovolný nástup do jednotek ATO, aby se vyhnul dalšímu nátlaku.

10. Opětovně poukázal na skutečnost, že podkladem pro jeho žádost jsou důvody politické, jelikož na území Ukrajiny spolupracoval se Stranou regionů. V jeho vlasti s ním bylo zahájeno zcela vykonstruované trestní řízení pro jeho předchozí politické aktivity.
11. Zdůraznil, že není rozhodné, zda byl členem dané politické strany, zda politické přesvědčení sdílí, či zda tuto aktivitu vyvíjel za úplatu. Rozhodující je, z jakého důvodu bylo vůči němu postupováno policií a vojenskou policií, a to právě způsobem, který popsal, který zcela jistě splňuje definici odůvodněného strachu z pronásledování, a to pro zastávání politických názorů, které se projevují činností, kterou pro tuto Stranu regionů vykonával. Státní orgány žalobci připisují právě projev daných politických názorů. Faktem zůstává, že tuto činnost pro politickou stranu vykonával, přičemž opozice tuto činnost takto vnímá, a za toto jednání je postihován azylově relevantním způsobem, tedy vyhrožováním jednak fyzickým, nucením podpisu svého zařazení do jednotek ATO a jednak vyhrožováním vykonstruovaným trestním řízením.
12. Žalobce poukázal na ust. § 3 správního řádu, dle něhož má správní orgán postupovat tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodná pochybnosti. Žalobce měl za to, že postupem správního orgánu byla zásada materiální pravdy zcela porušena, když žalovaný konstruuje závěr, který je zcela v rozporu s výpověďmi žalobce, aniž by si k tomu obstaral důkazy, které by jeho výpověď vyvrátily. Ohradil se rovněž vůči závěrům žalovaného, že v konání příslušníků SBU nelze spatřovat žádné znaky protiprávního jednání či dokonce porušení jeho základních lidských práv, které by mohlo vést k naplnění definice pronásledování ve smyslu zákona o azylu. Žalobce namítal, že skutečnost, že mu těmito státními orgány bylo vyhrožováno, jak fyzickým tak psychickým nátlakem, je nutno za pronásledování ve smyslu azylového zákona považovat. Žalobce byl přesvědčen, že jednání státních orgánů, které popsal, tuto definici naplňuje. Ohradil se vůči závěrům žalovaného, že jeho tvrzení není ničím podložené a připomněl, že jeho výpověď učiněná v azylovém řízení je také důkazním prostředkem. Odkázal přitom na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2005, sp.zn. 6 Azs 235/2004, dle něhož *„postačí, pokud žadatel o udělení azylu své pronásledování prokáže vlastní věrohodnou výpovědí. Pochybuje-li správní orgán o její věrohodnosti, je na něm, aby zajistil důkazy, které věrohodnost výpovědi vyvrátí či zpochybní“*. Pokud žalovaný takové důkazy neobstaral, je jeho postup nezákonný.
13. Žalobce měl za to, že v jeho případě byl naplněn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle ust. § 12 písm. a) či písm. b) zákona o azylu. Je totiž zřejmé, že pokud dochází k vyhrožování ze strany státních orgánů, pak tyto nejsou ani schopny žalobci zajistit ochranu.
14. Dále žalobce vyslovil přesvědčení, že pokud by zdejší soud dospěl k závěru, že v daném případě nejsou splněny podmínky pro udělení mezinárodní ochrany ve smyslu ustanovení shora uvedeného, je namíste poskytnout žalobci mezinárodní ochranu dle § 14 zákona o azylu. Připomenul, že výhrůžky k jeho osobě byly směřovány ze strany

státních orgánů, policie, přičemž samotné vyhrožování fyzické psychické a donucující, z důvodu jeho politicky aktivní činnosti ve prospěch Strany regionů lze považovat za minimálně ponižující zacházení ve vztahu k žalobci, přičemž toto je prováděno přímo orgány státu. V případě návratu do vlasti je zřejmé, že žalobce by byl vystaven ze strany státních orgánů ponižujícímu zacházení, případně i napadení. Sám správní orgán totiž konstatoval, že v případě nenastoupení vojenské služby hrozí žalobci na Ukrajině trest odnětí svobody v délce 2 až 5 let.

II. Písemné vyjádření žalovaného

15. Žalovaný popírá oprávněnost námitek uvedených žalobcem a současně s nimi nesouhlasí, neboť neprokazují, že by porušil některé ustanovení správního řádu, zákona o azylu, zásady správního řízení nebo mezinárodní závazky ČR, a proto na rozdíl od právního zástupce žalobce nepovažuje napadené rozhodnutí za vadné či nezákonné.
16. Žalovaný odkázal na obsah správního spisu, zejména na vlastní žádost o udělení mezinárodní ochrany, výpovědi žalobce, informace o zemi původu, které považoval za aktuální, zcela dostatečné a objektivní a napadené. Měl za to, že zjistil skutečný stav věci a podrobným způsobem se zabýval všemi okolnostmi, jež žalobce v průběhu správního řízení sdělil a opatřil si potřebné podklady pro vydání rozhodnutí. Žalobce není a nebyl členem žádné politické strany, organizace či hnutí a žádným způsobem se veřejně neangažoval, pouze se 5x zúčastnil tzv. Antimajdanu /dozor nad veřejným pořádkem/, avšak nikoli z politického přesvědčení, nýbrž na požádání vedoucího skladu za úplatu a jídlo, jinak se Stranou regionů nespolupracoval a nebyl ani jejím členem. Proto žalovaný vůbec nesouhlasil s tvrzením žalobce, že by bylo možné činnost žalobce na Antimajdanu považovat za uplatňování politických práv a svobod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu – nejedná se o žádnou politicko-aktivní činnost. Sám žalobce přiznal, že se Antimajdanu zúčastnil z důvodu ziskového, nikoli z důvodu nějakého politického názoru či postoje. Jím popisované potíže se členy SBU jsou také nedoložené a nepůsobí ani s ohledem na informace o zemi původu věrohodně, neboť účast v zónách ATO je dobrovolná /nebo s účastí profesionálů/ a jedinec odmítající zde bojovat by těmito složkám nebyl vůbec užitečný, naopak by zde působil kontraproduktivně. Nadto občané dlouhodobě žijící v zahraničí nejsou povolávání, povolávací rozkaz jim totiž nelze předat, což je i případ žalobce, který dosud žádný povolávací rozkaz nepřevzal, a proto jeho případný nástup k výkonu vojenské služby je nyní pouze ve spekulativní rovině.
17. Žalovaný dále konstatoval, že žalobce zemi původu opustil legálně, mikrobusem, s vlastním cestovním pasem, což také potvrzuje fakt, že o jeho osobu SBU, policie či vojenská policie nemá zájem a toto také zároveň snižuje hodnověrnost jeho výpovědi, že měl jít bojovat na východní Ukrajinu a vůbec jím zmiňovaných problémů s těmito složkami. Pokud žalobce tvrdí, že jeho výpověď je také důkazním prostředkem, tak tedy ovšem bez důkazní hodnoty. Dále k argumentu žalobce, že sám správní orgán se mohl dotázat jeho přátel a rodiny, žalovaný konstatoval, že tyto výpovědi osob by s ohledem na blízký vztah k žalobci neměly požadovanou důkazní hodnotu a jednalo by se také o neekonomický postup /úhrada tlumočnicků/.
18. K tvrzením žalobce v podané žalobě, že jej rodiče uvědomili o vyhlášeném pátrání po jeho osobě a o opakovaných návštěvách policie a vojenské policie, žalovaný uvedl, že s takovými informacemi se v průběhu své úřední činnosti setkává velmi často, kdy žadatelům o mezinárodní ochranu něco rodiče, přátelé, manželka, přítelkyně, tetičky,

strýcové, bratři atd. ze země původu potvrzují, avšak s ohledem na nedoloženost a blízký vztah k žadatelům nelze těmto informacím přikládat nějakou větší důležitost, což se následně i potvrdilo.

19. Žalovaný zdůraznil, že skutečnost, že žalobce o udělení mezinárodní ochrany požádal až po půl roce od příjezdu do České republiky, rovněž nesvědčí o odůvodněných obavách z pronásledování v zemi původu. Dle názoru žalovaného, žalobce nebyl v průběhu správního řízení zkrácen na svých právech, přičemž v tomto směru žalovaný odkázal na podrobné odůvodnění napadeného rozhodnutí.

III. Posouzení věci krajským soudem

20. Při nařízeném jednání zástupce žalobce odkázal na písemné vyhotovení žaloby a zrekapituloval hlavní body azylového příběhu žalobce. Vyslovil přesvědčení, že žalobce splňuje důvody pro udělení mezinárodní ochrany.
21. Pověřený pracovník žalovaného k věci konstatoval, že setrvává na závěrech vyslovených v odůvodnění napadeného rozhodnutí i v písemném vyjádření k žalobě a zdůraznil, že žalobce nepředložil na podporu svých tvrzení žádný důkaz.
22. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů – dále jen „s. ř. s.“. Ve svém rozhodnutí soud vyšel ze skutkového a právního stavu výše zjištěného (§ 77 odst. 2 s. ř. s.) a konstatoval, že závažnější pochybení v průběhu správního řízení a v napadeném rozhodnutí neshledal. Krajský soud přezkoumal napadený výrok rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.).
23. Z průběhu správního řízení krajský soud zjistil, že dne 19. 2. 2017 podal žalobce žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice. Dne 24. 2. 2017 poskytl údaje k podané žádosti a sdělil, že se narodil v Rivnenské oblasti na Ukrajině. Ke svému politickému přesvědčení sdělil, že v roce 2013 spolupracoval se Stranou regionů. Je svobodný, bezdětný a dorozumí se ukrajinsky a rusky. Do České republiky přicestoval dne 14. 8. 2016 přes Polsko do Plzně. V roce 2011 bylo na 2 týdny za práci v Polsku, práce však pro něho byla špatná. Od března či dubna roku 2014 do února 2016 měl povolení k práci v Rusku, za které musel každý měsíc platit. O udělení mezinárodní ochrany České republice či v jiných státech žalobce dle jeho vyjádření nikdy nežádal. Uvedl, že je zdrav. Na dotaz ohledně důvodů jeho žádosti o mezinárodní ochranu sdělil, že se nemůže vrátit na Ukrajinu, protože se účastnil Antimajdanu. Konstatoval, že vše začalo v roce 2016, kdy Služba bezpečnosti Ukrajiny (SBU) začala všechny pronásledovat. Jemu konkrétně řekli, že proti němu vykonstruují nějaký příkaz, který ho donutí podepsat, z něhož bude patrné, že byl administrátorem webových stránek, které vyzývaly lidi, aby se účastnili Antimajdanu, anebo že jim podepíše papír, že jde dobrovolně do antiteroristické operace (ATO).
24. Dále krajský soud zjistil, že pohovor k žádosti o udělení mezinárodní ochrany byl s žalobcem proveden dne 24. 2. 2017 v jazyce ukrajinském za přítomnosti tlumočnice. V průběhu pohovoru žalobce na dotaz, proč začal spolupracovat se Stranou regionů, objasnil, že v roce 2013 začal pracovat ve skladu lihovaru Zlaté pole v Termopolu a na konci roku 2013 jej oslovil jeho vedoucí s tím, aby jel na Antimajdan do Kyjeva, za což mu nabídl 450 hřiven a jídlo. Žalobce souhlasil a s sebou vzal i kamaráda P. Upřesnil, že tam byly dvakrát, a to na 2 dny v prosinci 2013. Vše dle jeho názoru proběhlo bez

problémů a dostali za to zaplacená. Následně tam odjeli ještě dvakrát v lednu a jednou v únoru 2014. Za únor už jim však nikdo nezaplatil a sdělili jim, že už je nepotřebují a mohou odejít. Žalobce poté odjel pracovat do Ruska, kde pobýval 2 roky, ale nebyl tam spokojený. Chování k němu bylo špatné, zbytečně ho kontrolovala policie a jednou jej dokonce celý den drželi na oddělení kvůli ověření totožnosti. Jeho kamarád zůstal na Ukrajině. Žalobce sdělil, že kromě účasti na Antimajdanu se Stranou regionů nespolupracoval. Po návratu z Ruska v roce 2016 šel navštívit kamaráda P., který mu řekl, že kluci, kteří se účastnili Antimajdanu, začali mít problémy a také že nějakému klukovi ukazovali videa a fotky z Antimajdanu, na nichž byly zachyceni a ten jim sdělil jejich jména. Tento člověk pak radil P., ať utečou, že jinak budou mít problémy. Jelikož má P. v České republice sestru, vyřídili si v srpnu 2016 víza. Dne 11. 8. 2016 si pro ně přijeli 4 muži z SBU a odvezli je do Rivna na městské oddělení SBU, kde jim vyhrožovali, že je dostanou do vězení. Nejprve tam 24 hodin seděli, pak je nutili podepsat papír. Ráno přišel pracovník, který žalobci řekl, že ten papír buď podepíše, nebo tam bude sedět tak dlouho, dokud tak neučiní nebo dokud nepodepíše, že dobrovolně půjde do ATO. Žalobce tedy neměl na výběr, a tak podepsal, že dobrovolně půjde do zóny ATO. Jeho kamaráda P. se stalo to samé. Následně dostali 10 dnů, aby se dostavili na vojenskou správu. Dva dny na to se tedy sbalili a odjeli do České republiky. Rodiče, s nimiž je žalobce ve spojení, mu sdělili, že k nim domů stále chodí lidé z policie a vojenské správy a ptají se na něho a řekli, že po něm vyhlásí pátrání. Z těchto důvodů se žalobce nemůže vrátit do vlasti. Ke své účasti na Antimajdanu uvedl, že měl za úkol dohlížet na pořádek. Chodil společně s policií, neboť neustále docházelo ke rvačkám a útokům na policii. K přesnému určení místa, kde se vše odehrálo, žalobce upřesnil, že to bylo v jedné z ulic přímo v centru Kyjeva, kde probíhal i samotný Majdan. Na toto místo je vždy odvezl autobus. Na otázku, proč byl právě on vydán k tomu, aby byl nápomocen policii, žalobce odpověděl, že nabírali všechny mladé sportovní muže, kteří chtěli a byli schopni tam jít. On byl nucen účastnit se zmíněných rvaček, pouze se však bránil, protože po nich házeli kameny. Pokud jde o organizování této činnosti, žalobce vypověděl, že vždy šli za jedním z policejních velitelů, kteří to měli na starost. K důvodům, proč se uvedených akcí účastnil, uvedl, že to byly peníze, protože mu dobře platili. Popřel, že by jeho účast byla motivována jeho ideologií nebo názory. Jel tam jen proto, že mu nabídli peníze. Poslouchal policii a měl dohlížet na to, aby nedocházelo ke rvačkám. Dále uvedl, že k jeho zatčení došlo dne 11. 8. 2016 na příkaz prezidenta, který podle něj je chtěl, aby byli pohnáni k odpovědnosti všichni, kteří se účastnili Antimajdanu. Uvedl, že příslušníci SBU byli dva starší a dva mladší muži. Za účast na Antimajdanu hrozila žalobci dle jeho sdělení odnětí svobody od dvou do pěti let. Říkali mu, že byl dlouho v Rusku a je ruský agent, který to organizoval. Měli fotografie, na nichž byl zachycen. Dle jeho názoru byl tento případ vykonstruován. Nemohl se bránit, protože měli důkazy, a protože podepsal souhlas s dobrovolným odchodem do ATO, a s tím již nemůže nic udělat. Dále konstatoval, že za účast na Antimajdanu dostal 4 000 hřiven. Dále vypověděl, že přesně neví, zda se po něm vládní orgány jdou od roku 2016, neboť byl v té době v Rusku. Předvolání k dostavení se na vojenskou správu před rokem 2016 také neobdržel, protože měl od roku 2012 odklad z vojenské správy ze zdravotních důvodů. Jeho zdravotní stav v současnosti je však dobrý. Na dotaz žalovaného, zda by mohl zmíněný dokument o dobrovolném nástupu do ATO doložit, žalobce uvedl, že má doma jen předvolání, které by se sem mohl pokusit dostat. Dále konstatoval, že na něho nebyl vydán zatykač. Dále uvedl, že s vycestováním z vlasti neměl žádné problémy. O

azyly se dověděl až dne 18. 2. 2017 od jednoho svého kamaráda. Proto o azyl požádal až později. Pokud jde o jeho návratu na Ukrajinu, žalobce uvedl, že je přesvědčen, že by jej přímo na hranicích okamžitě zadrželi a poslali do ATO. Pracovníci vojenské správy totiž po něm dle jeho názoru již vyhlásili pátrání. Svá tvrzení žalobce nedoložil žádnými důkazy.

25. Naznačené skutkové okolnosti pak krajský soud hodnotil z pohledu jednotlivých ustanovení zákona o azylu při současném zvažování, zda správní orgán postupoval při svém rozhodování i v souladu se správním řádem.
26. Podle § 12 zákona o azylu v platném znění se cizinci udělí azyl, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.
27. Z obsahu předloženého správního spisu vyplývá, že žalovaný se případem žalobce podrobně zabýval, posuzoval jeho azylový příběh na základě výpovědí žalobce učiněných v řízení o mezinárodní ochraně a na základě informací o zemi původu. Po provedeném přezkumném řízení dospěl soud k závěru, že správní řízení netrpí vytýkanými vadami, napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem. Výčet důvodů pro udělení azylu uvedených v § 12 zákona o azylu je taxativní a nelze jej rozšiřovat o důvody další.
28. Ze správních řízení krajský soud rovněž zjistil, že žalovaný vzal v potaz žalobcem uváděné důvody a následně se s nimi v odůvodnění napadeného rozhodnutí vypořádal. Lze se tedy přiklonit k závěru, že žalobce neuvedl žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo možno učinit závěr, že vyvíjel ve své vlasti činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu, za kterou by byl azylově relevantním způsobem pronásledován. Žalobce sice uvedl, že v roce 2013 spolupracoval se Stranou regionů, současně však sdělil, že mu jeho vedoucí v zaměstnání nabídl finanční odměnu za účast na Antimajdanu. Kromě této účasti však s uvedenou stranou dle jeho sdělení nespolupracoval. Lze tedy konstatovat, že motivem jeho opakovaných účastí na těchto demonstracích byl pouze finanční výdělek, proto nelze jeho počínání považovat za snahu o prosazování politických práv a svobod. Rovněž tak jeho následné zatčení a vyšetřování příslušníky SBU v souvislosti s jeho účastí na demonstracích je odrazem jeho finančně motivované činnosti.
29. V řízení dle názoru krajského soudu rovněž nebylo prokázáno, že by žalobce mohl mít důvodné obavy z pronásledování z důvodu své rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů, tedy z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu nebo že by mu takové pronásledování hrozilo v případě návratu do vlasti. Důvody pro udělení azylu na základě daného ustanovení jsou zákonem taxativně vymezeny.
30. Krajský soud přisvědčil názoru žalovaného, že žalobce nezmínil jakoukoliv diskriminaci své osoby za dobu pobytu ve své vlasti před příjezdem do České republiky zapříčiněnou shora zmiňovanými důvody. Žalobce uváděl pouze problémy s příslušníky SBU, kteří jej přiměli podepsat souhlas s dobrovolným nástupem k výkonu vojenské služby v zóně ATO, právě z důvodu jeho účasti na Antimajdanu, kde pomáhal jako dobrovolník policii

udržovat pořádek. V tomto postupu však nelze shledat žádné znaky pronásledování ve smyslu zákona o azylu, neboť důvodem jeho zatčení nebyl azylově relevantní důvod, nýbrž jeho opakovaná účast na demonstracích, kterých se účastnil pouze z finančních důvodů. Porušení jeho základních lidských práv nelze shledat ani v uvedeném konání příslušníků SBU. V jeho případě se jednalo pouze o krátké zadržení a výslech občana za účelem vyšetřování jeho konkrétní podezřelosti či dokonce trestné činnosti, bez použití jakéhokoliv násilí, či jinak neakceptovatelného chování. V žádném případě se nejednalo o opatření takové intenzity, které by bylo možné hodnotit jako pronásledování ve smyslu zákona o azylu. Lze se rovněž přiklonit k názoru žalovaného, že pokud by takové jednání mělo známky protiprávnosti, mohl a měl žalobce využít mechanismů, které mu právní řád v jeho vlasti poskytuje k ochraně jeho osoby. To však neučinil.

31. Za akceptovatelný považuje krajský soud rovněž názor žalovaného týkající se obavy žalobce z povolání k výkonu vojenské služby v ukrajinské armádě a jeho nasazení v zóně ATO. Povinná vojenská služba patří k základním občanským povinnostem a tuto zásadu uznává i Úmluva o právním postavení uprchlíků z roku 1951, Mezinárodní pakt o občanských a politických právech a Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod. V případě žalobce nelze předpokládat, že by případný výkon vojenské služby měl být uplatněn diskriminačně. On sám nic takového neuvedl. Vojenská služba na Ukrajině se řídí zákonem, právo je vymahatelné a podmínky výkonu vojenské služby jsou zcela standardní. Za nenastoupení vojenské služby na Ukrajině sice hrozí trest odnětí svobody, avšak teprve v případě, že si dotyčná osoba převezme povolávací rozkaz. Do té doby není trestně postižitelná. Samotné vyhýbání se převzetí povolávacího rozkazu však jako trestný čin kvalifikováno není. Z průběhu správního řízení je zřejmé, že žalobce si žádný povolávací rozkaz doposud osobně nepřevzal, v případě návratu na Ukrajinu mu tedy nehrozí žádný postih za vyhýbání se výkonu služby. Lze přisvědčit názoru žalovaného, že i kdyby byl žalobce k výkonu vojenské služby nakonec skutečně povolán, a dokonce nasazen v bojích v zóně ATO, nelze ani tuto skutečnost považovat za pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu, jak ostatně vyplývá i z judikatury Nejvyššího správního soudu (rozsudek ze dne 22. 12. 2004, č. j. 7 Azs 321/2004). Nasazení žalobce do bojů je však nepravděpodobné i vzhledem k výnosu prezidenta Ukrajiny ze dne 26. 9. 2016 a rovněž vzhledem ke skutečnosti, že žalobce ze zdravotních důvodů ani neabsolvoval základní vojenskou službu.
32. Správní orgán se zabýval posouzením žádosti žalobce a opatřil si aktualizované informace o situaci na Ukrajině (viz str. 8 napadeného rozhodnutí). Lze se přiklonit k jeho názoru, že za současné situace v zemi s přihlédnutím ke konfliktu na východě země není dle správních orgánů žádný důvod se domnívat, že by se stav zhoršené bezpečnostní situace panující ve dvou z celkového počtu 24 oblastí, na něž je Ukrajina administrativně rozdělena, rozšířil i do dalších částí země. Ve zbytku země přitom je dlouhodobě bezpečnostní situace nezměněná, zcela stabilní a nedochází zde k ozbrojeným střetům a zmíněná zhoršená bezpečnostní situace se žalobce vůbec netýká.
33. Při přezkoumání napadeného rozhodnutí vycházel krajský soud rovněž ze závazné judikatury Nejvyššího správního soudu obsažené v jeho rozsudku ze dne 24. 11. 2016 č.j. 7 Azs 219/2016 – 27, která uvádí, že „*Pojem pronásledování je vyložen v § 2 odst. 8 zákona o azylu, ve znění účinném v době rozhodování žalovaného, tak, že „[z]a pronásledování se pro účely tohoto zákona považuje závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna*

původci pronásledování“. Povinností stěžovatelek podle judikatury Nejvyššího správního soudu přitom nebylo pronásledování dokazovat jinými prostředky než vlastní věrohodnou výpovědí; naopak povinností žalovaného bylo, aby v pochybnostech shromáždil všechny dostupné důkazy, které věrohodnost výpovědi žadatele o azyl vyvracejí či zpochybňují (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2005, č. j. 6 Azs 235/2004 - 57, a ze dne 24. 2. 2004, č. j. 6 Azs 50/2003 - 89).“ „při používání informací o zemích původu je nutné dodržovat následující pravidla. Informace o zemi původu musí být v maximální možné míře (1) relevantní, (2) důvěryhodné a vyvážené, (3) aktuální a ověřené z různých zdrojů, a (4) transparentní a dohledatelné“.

34. Lze tedy uzavřít, že v případě žalobce nelze shledat při návratu do vlasti odůvodněný strach z pronásledování z důvodů daných ust. § 12 písm. b) zákona o azylu.
35. Za správné, zákonné, zjištěným informacím odpovídající a taktéž náležitě odůvodněné považuje krajský soud i neudělení azylu dle § 13 a 14 zákona o azylu. K udělení azylu dle § 13 zákona o azylu (tzv. azyl za účelem sloučení rodiny), který sice zohledňuje rodinné vazby, ale uplatňuje se toliko vůči zákonem vymezenému okruhu rodinných příslušníků azylanta, nebyl v případě žalobce shledán zákonný podklad, neboť žalobce není rodinným příslušníkem azylanta, jemuž byl udělen azyl dle § 12 nebo 14 cit. zákona.
36. Podle ust. § 14 zákona o azylu, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.
37. Udělení humanitárního azylu je zcela na volné úvaze správního orgánu a rozhodnutí o něm podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda při zjišťování podkladů takového úsudku byla dodržena pravidla tzv. spravedlivého procesu. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z týchž skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry. Na udělení azylu z humanitárního důvodu není právní nárok. K otázce jeho udělení se opakovaně vyjadřoval i Nejvyšší správní soud. Lze tak jistě odkázat na jeho rozhodnutí č.j. 2 Azs 8/2004 ze dne 11. 3. 2004, v němž se podává: *„Smysl institutu humanitárního azylu podle § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, spočívá v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto „nehumánní“ azyl neposkytnout. Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na případy, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu (např. u osob zvláště těžce postižených či nemocných, u osob přicházejících z oblastí postižených humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory), ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly. Míra volnosti této jeho reakce je pak omezena pouze zákazem libovůle, vyplývajícím pro orgány veřejné moci z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu“.* Nejvyšší správní soud v rozhodnutích ze dne 30. 9. 2004, sp. zn. 11 Az 204/2003, ze dne 30. 10. 2003, sp. zn. 3 Azs 20/2003, či ze dne 27. 8. 2003, sp. zn. 5 Azs 3/2003 uvedl, že obtíže žadatele o azyl stran obživy či možnosti seberealizace nelze bez přistoupení dalších okolností hodných zvláštního zřetele vnímat jinak, nežli jako důvody ekonomické, nepostačující k udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu. Pokud tedy žalovaný v projednávané věci odůvodnil, že žalobce je dospělou, plně svéprávnou praceschopnou osobou, nelze než s tímto názorem souhlasit. Ohledně zdravotního stavu žalobce vypověděl, že nemá žádné zdravotní problémy. Nelze rovněž přehlédnout, že na

Ukrajíně žijí rodiče žalobce, na něž se může po svém návratu do vlasti, případně obrátit s žádostí o pomoc. Krajský soud se přiklonil k názoru žalovaného, že nebyl zjištěn žádný důvod zvláštního zřetele hodný pro udělení azylu dle ust. § 14 zákona o azylu.

38. Krajský soud dále z průběhu správního řízení zjistil, že správní orgán postupoval dle § 28 zákona o azylu a zkoumal, nesplňuje-li žalobce důvody k udělení tzv. doplňkové ochrany tak, jak je upravena v ust. § 14a a § 14b zákona o azylu.
39. Dle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Dle § 14a odst. 2 téhož zákona se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.
40. Smyslem a účelem doplňkové ochrany je poskytnout subsidiární ochranu a možnost legálního pobytu na území České republiky těm žadatelům o mezinárodní ochranu, kterým nebyl udělen azyl, ale u nichž by bylo z důvodů taxativně uvedených v § 14a zákona o azylu neúnosné nebo jinak nežádoucí požadovat jejich vycestování. V odůvodnění této části rozhodnutí (str. 10 - 13) žalovaný vycházel jak z informací od žalobce, tak z informací získaných v průběhu správního řízení, které lze označit za transparentní, objektivní a aktuální v době vydání žalobou napadeného rozhodnutí a vypořádal se s nimi při posuzování skutečnosti, zda žalobci hrozí pro případ návratu vážná újma ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu. Dospěl k závěru, že tomu tak není. Žalovaný se z pohledu doplňkové ochrany opětovně zabýval všemi žalobcem tvrzenými skutečnostmi, přičemž konstatoval, že žalobce neuvedl žádnou takovou skutečnost, z které by vyplývalo, že by se v době svého pobytu na Ukrajině stal terčem cíleného zájmu státních orgánů své vlasti, z čehož by se dala možnost vzniku vážného nebezpečí v případě návratu do vlasti odvozovat. Žalovaný tak dospěl k závěru, že lze opodstatněně předpokládat, že žalobci v případě návratu na Ukrajinu by nemohlo ze strany ukrajinských státních orgánů nic konkrétního hrozit. Nenalezl žádné skutečnosti, na základě kterých by mohla žalobci hrozit v případě návratu do vlasti vážná újma uložením nebo vykonáním trestu smrti. S těmito závěry se krajský soud rovněž ztotožňuje. Žalovaný přiléhavě rovněž připomenul, že doplňkovou ochranu lze v případě nebezpečí mučení, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestu shledat pouze tam, kde takové nebezpečí reálně hrozí. Z žádných důkazů přitom taková skutečnost nevyplývá.
41. Krajský soud rovněž shledal, že se žalovaný zabýval otázkou, zda žalobci hrozí v případě návratu do vlasti nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení. Žalovaný konstatoval, že pouhá možnost špatného zacházení nemá sama o sobě za následek porušení Evropské úmluvy o ochraně lidských práv, důvod pro doplňkovou ochranu lze shledat pouze tam, kde takové nebezpečí reálně a bezprostředně hrozí, nikoli tam, kde vůbec nastat nemusí.

42. Žalovaný se rovněž zákonným způsobem vypořádal s tvrzením žalobce ohledně jeho zatčení příslušníky SBU dne 11. 8. 2016 z důvodu jeho opakované účasti na Antimajdanu a následně i s vyslovenými obavami žalobce z povolání k výkonu vojenské služby v ukrajinské armádě a jeho nasazení v zóně ATO. Se závěry žalovaného obsaženými na straně 11 a 12 napadeného rozhodnutí se krajský soud ztotožňuje a plně na ně odkazuje.
43. Krajský soud se rovněž ztotožnil s názorem žalovaného, že v případě návratu žalobce do vlasti mu nehrozí vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu. Na závěry obsažené na straně 12 a 13 napadeného rozhodnutí krajský soud v plném rozsahu odkazuje a ztotožňuje se s nimi.
44. Lze tak uzavřít, že závěr žalovaného, dle něhož žalobce nesplňuje zákonné podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu byl zákonný.
45. Z výpovědi žalobce a evidence žadatelů o udělení mezinárodní ochrany nevyplývá, že by v České republice byla udělena doplňková ochrana některému z rodinných příslušníků žalobce. Žalovaný tedy rozhodl v souladu se zákonem o azylu, když konstatoval, že žalobce nesplňuje důvody pro udělení doplňkové ochrany podle § 14b této právní úpravy.
46. Krajský soud závěrem konstatuje, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se závaznými právními předpisy i závaznou judikaturou Nejvyššího správního soudu a je přezkoumatelné. Ze shora uvedených důvodů krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
47. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný, který měl ve věci plný úspěch, by měl právo na náhradu nákladů řízení před soudem proti žalobci, který ve věci úspěch neměl. Žalovaný však náklady řízení nepožadoval, proto soud nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 25. září 2019

JUDr. Magdalena Ježková v. r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení: R. V.